

Ladó Andrea (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

A prodigiozin hatása a *Candida parapsilosis* és a *Saccharomyces cerevisiae* gombafajok fejlődésére és biofilmképző képességére

Az egyes gombák által képzett biofilmek napjainkban egyre súlyosabb globális problémát jelentenek a közegészségügyben, mivel fokozatosan ellenállóbbá válnak az egyes antibiotikumokkal és gombaellenes szerekkel szemben, így szükségessé vált új biofilmgátló anyagok kifejlesztése és használatba helyezése.

A kísérleteink alapvető célja a *Serratia marcescens* SZMC 0567 baktérium által termelt vörös pigmentanyag, a prodigiozin kivonása, illetve két élesztő gombafaj, a *Saccharomyces cerevisiae* és a *Candida parapsilosis* által képzett biofilmekre gyakorolt hatásának a felmérése. Vizsgálatainkban mértük a fejlődést, a biofilmképző aktivitás mértékének megállapítására pedig a fluorescein-diacetátot hidrolizáló képesség alapján következtettünk, illetve megfigyeltük az exopoliszacharidok képződését is a különböző prodigiozin mennyiségek jelenlétében.

Eredményeink alapján különbséget találtunk a kontroll és a vizsgált változók között, vagyis így kijelenthetjük, hogy a 3 változó (fejlődés, FDA, EPS) és a hatóanyag mennyiségek között szignifikáns, negatív korreláció áll fenn, ami azt jelenti, hogy amikor az egyik változó növekszik, a másik változó értéke csökken, tehát amikor növeljük a hatóanyag (prodigiozin) mennyiségét, akkor a változók csökkenő tendenciát mutatnak. Következtetesként kijelenthetjük, hogy az általunk kivont prodigiozin hatékonyan fejtette ki hatását a vizsgált gombák gátlására.

Laskai Fanni (SZTE Móra Ferenc Szakkollégium)

Az okosotthonok felelősségtani kérdései

Az okoseszközökkel felszerelt lakóházak, ún. okosotthonok a technológia magas szintű, gyors ütemű fejlődésének köszönhetően napjainkban igen elterjedt és népszerű jelenségnek minősülnek. „Okossá” és a hagyományos lakóházaktól különbözővé az a körülmény teszi ezen épületeket, hogy a bennük használt különböző, az emberek kényelmesebb, korszerűbb életszínvonalának megteremtéséhez hozzájáruló eszközök (pl. okos zár, okos hűtőszekrény, okos termosztát stb.) típustól függően különböző módon csatlakoznak az internethez. Ezen automatizált eszközök adott esetben beépítésre kerülnek a lakóház egyes elemeiként (pl. okos ajtó), illetve más esetben mozgathatóak (pl. virtuális asszisztens). A kényelem megteremtése mellett ezen eszközök azon-

ban számos veszélyt és kihívást is jelenthetnek. Ilyen kihívásnak minősül például, ha az okosotthon részét képező okoseszköz meghibásodik, vagy az eszköz valamilyen módon, akár rendellenes működéséből kifolyólag kárt okoz. Fontos tisztázni, hogy károsodás esetén a fogyasztó kihez és milyen jogcímen fordulhat annak érdekében, hogy az őt ért vagyoni hátrány megtérüljön. Termékfelelősség szempontjából kérdéses, hogy gyártónak az okosotthon, mint épület megalkotója – például tervezője, kivitelezője – vagy az épület részét képező okoseszköz létrehozója minősülhet. Az eszközök internethez való csatlakozása következtében megnőhet továbbá a különböző informatikai támadásoknak való kiszolgáltatottság veszélye és az általuk okozható, nem csupán informatikai szoftverek szintjén, de adott esetben az eszközök fizikai tekintetében megvalósuló károsodás is. E körben kérdéses, hogy az eszközök és egyben az épület informatikai támadása alapjául szolgálhat-e birtokvédelem igénylésének, azaz a birtokost ebben az esetben is ugyan úgy megilleti-e a birtokvédelem, mint a hagyományos tényállások esetén, vagy a jelenlegi jogszabályok nem fedik le ezen tényállásokat maradéktalanul és szükség van a jogszabályok kiegészítésére, felülvizsgálatára.

László István (ELTE Eötvös József Collegium)

Rhédey Ferenc politikai kapcsolatrendszere

A Rhédey család a 17. századi Erdélyi Fejedelemségnek egyik újonnan fel-emelkedő famíliája volt, mely szédületes sebességgel került be a főnemes-ség körébe. Rhédey Ferenc (1560-1621) a századfordulón még száműzött magyarországi középnemesként menekült Erdélybe, ahol katonai érdemei révén a kitüntetett fontosságú Várad főkapitányaként halt meg, fia, Ferenc (1613-1667) pedig a fejedelmi címet is megszerezte. A család egy másik ágából származott Rhédey Ferenc (1634-1684), aki kolozsvári főkapitányként, kolozsi főispánként, udvarhelyszéki királybíróként és fejedelmi tanácsosként szintén meghatározó alakja volt az Apafi-kori erdélyi politikának, azonban a történeti kutatások eddig nem sok figyelmet szenteltek neki. Kutatás-som céljából Rhédey Ferenc tisztségviselésének, politikai szerepének, családi körülményeinek és gazdálkodásának a különféle kiadott és kiadatlan levéltári források alapján történő feltárását tűztem ki. Ennek egyik legfontosabb forrás-bázisa a 17. század második felének meghatározó szereplőivel (Apafi Mihály, Thököly Imre stb.) való levelezése, melynek vizsgálatával számos új adalékkal bővíthető Rhédey Ferenc történettudományi megismerése. Előadásomban az Apafi-kori Erdély talán legmeghatározóbb politikusával, Teleki Mihály-